

EVALUERING AT PROJEKT *LIVSGLADE BØRN SOM BRUGER DERES KROP*

Nærværende evalueringsdesign bygger videre på det koncept for evaluering af projekt *Livsglade børn som bruger deres krop*, som blev formuleret i november 2015. I konceptet er der opstillet en række målepunkter, som refererer til projektets formål og delmål, samt en række indikatorer der kan anvendes til at dokumentere projektets virkning. I evalueringsdesignet suppleres konceptet med yderligere målepunkter og indikatorer og der redegøres for, hvilke dataindsamlingsmetoder der vil blive anvendt i evalueringen.

FORMÅL

Formålet med evalueringen af projekt *Livsglade børn som bruger deres krop* er at vurdere, om projektets aktiviteter har haft den forventede virkning på projektets målgrupper¹ - det vil sige, om projektets formål, delmål og forventede resultater er blevet indfriet. Evalueringen skal således dokumentere, hvorvidt følgende er opnået inden for projektperioden:

Formål

- At nedbringe antallet af overvægtige børn i 6-7 års alderen.

Delmål:

- At børn får mod og lyst til at bruge deres krop, således at deres grundform² forbedres.
- At flere børn deltager i det frivillige foreningsliv.
- At børn får styrket deres selvtillid og kropskompetence³.
- At skabe klare snitflader og enkle arbejdsgange på tværs af kommunens centre.

Forventede resultater:

- At antallet af overvægtige børn er faldende eller fastholdes på niveau svarende til landsgennemsnittet.
- At færre børn har motoriske vanskeligheder ved indskolingsundersøgelsen.
- At børn og familier har fået flere ideer til et aktivt liv, og at børnene er blevet mere aktive.
- At samarbejdet med de praktiserende læger er styrket.
- At flere børn er aktive i det frivillige foreningsliv.
- At institutionspersonalets kompetencer er styrket.
- At organiseret og målrettet bevægelse indgår som en del af den daglige pædagogiske praksis i kommunens daginstitutioner, herunder at legepladsen bevidst inddrages som et pædagogisk rum i det daglige arbejde med bevægelse.
- At der er sket en synliggørelse og koordinering af de eksisterende tilbud.

Derudover skal evalueringen dokumentere, at de indsatser og aktiviteter, som er beskrevet i projektbeskrivelsen, er blevet gennemført. Ligeledes skal evalueringen beskrive processen omkring projektleders opfølgning på dagtilbuddenes individuelle mål.

¹ Primær målgruppe: 3-6-årige børn i Ishøj Kommunes dagtilbud; sekundære målgrupper: 1: dagtilbudsmedarbejdere i Ishøj Kommunes dagtilbud; 2: familier til børn i Ishøj Kommunes dagtilbud.

² En god fysisk grundform betyder, at børnene har overskud til at gå, løbe, hoppe og lege aktivt uden at miste pusten og overskuddet.

³ Gode kropskompetencer betyder, at barnet er aldersvarende socialt, psykisk, motorisk og sanseintegrationsmæssigt.

Der evalueres ikke særskilt på enkelte aktiviteter eller understøttende indsatser i projektet. Fokus i evalueringen vil således være på hvilke resultater der på baggrund af det samlede projektforsløb er opnået i projektperioden i forhold til: børnenes BMI, motorik, lyst til bevægelse, tilknytning til foreningsliv mv.; familiernes ideer til et aktivt liv; medarbejdernes kompetencer; dagtilbuddenes ændrede praksis og den kommunale organisering.

TEMAER

Da der i flere tilfælde er tematiske overlap i mellem formål, delmål og forventede resultater, er det hensigtsmæssigt at opsummere disse i temaer. Evalueringen bygges op omkring følgende temaer:

Udvikling hos 4-7-årige børn

Evalueringens hovedfokus vil være at dokumentere projektets virkning blandt de 4-7-årige børn, som går i Ishøj Kommunes dagtilbud i projektperioden januar 2015 til december 2017. Der sættes i den forbindelse særligt fokus på udviklingen blandt 6-7-årige børn, hvad angår vægt og motorik. I forbindelse hermed skal det vurderes, hvorvidt følgende resultater er opnået ved projektets afslutning ultimo 2017:

- Antallet af overvægtige børn i 6-7-års alderen reduceres eller fastholdes på niveau med landsgennemsnittet (*jf. formål og forventede resultater*)
- Børnene har fået styrket deres kropskompetence – og færre børn har dermed motoriske vanskeligheder (*jf. delmål og forventede resultater*)
- Børnene har fået styrket deres selvtillid i forhold til egen fysiske formåen (*jf. delmål*)
- Børnene har mod på og lyst til at deltage i bevægelsesaktiviteter – og de er dermed blevet mere fysisk aktive (*jf. delmål og forventede resultater*)
- Børnene har fået styrket deres grundform (*jf. delmål*)
- Flere børn deltager i aktiviteter i det frivillige foreningsliv (*jf. delmål og forventede resultater*)

DAGTILBUDSMEDARBEJDERNES KOMPETENCER

Evalueringen vil desuden dokumentere dagtilbudsmedarbejdernes udbytte af at deltage i projektets aktiviteter, herunder mesterlæreforsløb, kompetenceudvikling og tovholdernetværk. I forbindelse hermed skal det vurderes, hvorvidt følgende resultat er opnået ved projektets afslutning ultimo 2017:

- Medarbejderne har fået styrket deres kompetencer i forhold til at facilitere bevægelsesaktiviteter og –lege (*jf. forventede resultater*)

BEVÆGELSESPRAKSIS I DAGTILBUDDENE

Evalueringen vil også dokumentere, hvorvidt det øgede fokus på bevægelsesaktiviteter og –lege afspejler sig i den daglige praksis i dagtilbuddet. I den forbindelse skal det vurderes, hvorvidt følgende resultater er opnået ved projektets afslutning ultimo 2017:

- Bevægelsesaktiviteter og –lege er blevet en integreret del af den daglige pædagogiske praksis i dagtilbuddene (*jf. forventede resultater*)
- Legepladsen inddrages som pædagogisk rum i det daglige arbejde med bevægelse i dagtilbuddene (*jf. forventede resultater*)

BEVÆGELSESAKTIVITET I FAMILIERNE

Hvorvidt børnenes familier har haft et udbytte af projektet vil også blive dokumenteret i evalueringen. Det skal således vurderes, om følgende resultat er opnået ved projektets afslutning ultimo 2017:

- Familier til børn i Ishøj Kommunes dagtilbud har fået flere ideer til et (fysisk) aktivt liv (*jf forventede resultater*)

TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE

Endelig skal evalueringen belyse forskellige elementer i relation til det tværfaglige samarbejde omkring det forebyggende arbejde med børns overvægt. Konkret skal det vurderes, om følgende resultat er opnået ved projektets afslutning ultimo 2017:

- Der er sket en synliggørelse af snitflader og arbejdsgange i relation til indsatser i Ishøj Kommune for børn med overvægtsproblemer (*jf. delmål*)
- Der er sket en synliggørelse og koordinering af kommunale og eksterne tilbud for børn som har, eller er i risiko for at udvikle, overvægtsproblemer (*jf. forventede resultater*)
- Samarbejdet imellem Ishøj Kommune og de praktiserende læger om overvægtsproblematikker hos børn er blevet styrket (*jf. forventede resultater*)

DAGTILBUDDENES INDIVIDUELLE MÅL

Ligeledes skal evalueringen beskrive processen omkring projektleders opfølgning på dagtilbuddenes individuelle mål.

GENNEMFØRTE AKTIVITETER

Evalueringen skal som nævnt dokumentere, at de indsatser og aktiviteter, som er beskrevet i projektbeskrivelsen, er blevet gennemført i projektperioden.

METODER TIL DOKUMENTATION AF PROJEKTETS VIRKNING

Følgende dataindsamlingsmetoder til dokumentation af projektets virkning anvendes i evalueringen:

Udvikling hos 4-7-årige børn

Antallet af overvægtige børn i 6-7-års alderen reduceres eller fastholdes på niveau med landsgennemsnittet.

Metoder:

- Andel af overvægtige 6-7-årige, målt via BMI-målinger ved indskolingsundersøgelse. Data fra 2014/15 er baseline, og der indsamles data yderligere tre gange (dvs. 4 målinger).
- Andel af overvægtige 4-5-årige, målt via BMI-målinger ved Store Vejedag. Der indsamles data første gang januar 2016 og igen i 2017 (dvs. 2 målinger). Data fra Store Vejedag anvendes til at understøtte / nuancere data fra indskolingsundersøgelsen (6-7-årige), idet der bliver mulighed for at følge to årgange over tid og se udviklingen i andelen af overvægtige på disse årgange.

Børnene har fået styrket deres kropskompetence – og færre børn har dermed motoriske vanskeligheder

Metoder:

- Andel af 6-7-årige med grov- eller finmotoriske udfordringer målt via data fra indskolingsundersøgelsens screening af grov- og finmotorik. Data fra 2014/15 er baseline, og der indsamles data yderligere tre gange (dvs. 4 målinger).
- Andel af 4-4,3-årige som henvises til yderligere aktivitet efter deltagelse i Afrikaturen målt via udtræk fra spørgeskemaundersøgelse om Afrikaturen i Survey Monkey. Der indsamles data i december 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger).

Børnene har fået styrket deres selvtillid i forhold til egen fysiske formåen

Metoder:

- Dagtilbudsmedarbejdernes og tovholdernes vurdering af, hvor stor en andel af børnene i deres dagtilbud, som selv tager initiativ til bevægelseslege, målt via spørgeskema til dagtilbudsmedarbejdere i december 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger).
- SFO-medarbejdernes vurdering af, i hvor høj grad (sammenlignet med tidligere årgange) de nystartede SFO-børn i deres SFO selv tager initiativ til bevægelseslege, målt via spørgeskema til SFO-medarbejdere i juni 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger).
- Udsagn fra børn om deres deltagelse i bevægelseslege indhentet via børneinterview i forbindelse med Store Legedag i juni 2016 og 2017 (dvs. 2 nedslag).

Børnene har mod på og lyst til at deltage i bevægelsesaktiviteter – og de er dermed blevet mere fysisk aktive

- Dagtilbudsmedarbejdernes og tovholdernes vurdering af, hvor ofte børnene i deres dagtilbud vælger at deltage i en bevægelsesaktivitet (både voksenstyret og ikke voksenstyret), målt via spørgeskema til dagtilbudsmedarbejdere i december 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger).
- SFO-medarbejdernes vurdering af, hvor ofte (sammenlignet med tidligere årgange) de nystartede SFO-børn vælger at deltage i bevægelseslege/-aktiviteter, målt via spørgeskema til SFO-medarbejdere i juni 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger).
- Udsagn fra børn om deres deltagelse i bevægelseslege indhentet via børneinterview i forbindelse med Store Legedag i juni 2016 og 2017 (dvs. 2 nedslag).

Børnene har fået styrket deres grundform

- Dagtilbudsmedarbejdernes vurdering af, hvor stor en andel af børnegruppen i deres dagtilbud, som har en god grundform (se definition i projektbeskrivelse), målt via spørgeskema til dagtilbudsmedarbejdere i december 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger).
- SFO-medarbejdernes vurdering af, hvor stor en andel (sammenlignet med tidligere årgange) af de nystartede SFO-børn i deres SFO, som har en god grundform (se definition i projektbeskrivelse), målt via spørgeskema til SFO-medarbejdere i juni 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger).

Flere børn deltager i aktiviteter i det frivillige foreningsliv

- Andel af børn, som ved tidspunktet for indskolingsundersøgelse er tilmeldt en fritidsaktivitet med fokus på bevægelse i det frivillige foreningsliv, målt via data fra indskolingsundersøgelse. Data indsamles ved indskoling 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger).
- Andel af børn, som ved tidspunktet for overgangssamtale i dagtilbuddet er tilmeldt en fritidsaktivitet med fokus på bevægelse, målt via data fra overgangssamtale. Data indsamles september 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger)
- Antal børn i alderen 3-7 år som er indmeldt i tilskudsberettigede foreningstilbud. Opgørelse indhentet fra fritidskonsulent i september 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger).

DAGTILBUDSMEDARBEJDERNES KOMPETENCER

Medarbejderne har fået styrket deres kompetencer i forhold til at facilitere bevægelsesaktiviteter og – lege

Andel af tovholdere og dagtilbudsmedarbejdere som i nogen eller høj grad: har opnået viden om motorik, sanseintegration og bevægelseslege; anvender deres viden om motorik, sanseintegration og bevægelseslege i det daglige arbejde; inddrager legepladsen som pædagogisk læringsrum til leg og bevægelse; anvender legepladsens redskaber til at stimulere børnenes sanser og motorik; igangsætter ustrukturerede og strukturerede lege på legepladsen, målt via spørgeskema til dagtilbudsmedarbejdere i december 2016 og 2017 (dvs. 2 målinger (for tovholdere 3 målinger, da første måling blev gennemført dec/jan 2015/2016)).

BEVÆGELSESPRAKSIS I DAGTILBUDDENE

Bevægelsesaktiviteter og –lege er blevet en integreret del af den daglige pædagogiske praksis i dagtilbuddene

- Vurdering af, hvordan projektet har sat sig spor i dagtilbuddets bevægelseskultur (herunder hvordan bevægelseslege anvendes i den *daglige* praksis), indhentet via spørgeskema til dagtilbuddenes ledere december 2016 og 2017 (dvs. 2 nedslag).

Legepladsen inddrages som pædagogisk rum i det daglige arbejde med bevægelse i dagtilbuddene

- Vurdering af, hvordan legepladsen inddrages som pædagogisk rum i det daglige arbejde med bevægelse i dagtilbuddene, indhentet via spørgeskema til dagtilbuddenes ledere december 2016 og 2017 (dvs. 2 nedslag).

BEVÆGELSESAKTIVITET I FAMILIERNE

Familier til børn i Ishøj Kommunes dagtilbud har fået flere ideer til et (fysisk) aktivt liv

- Udsagn fra forældre om, hvorvidt projektet (og mere specifikt forældrekonferencen) har inspireret dem til et mere aktivt liv, indhentet via interview med forældre i forbindelse med forældrekonferencen i august 2016 og august 2017 (dvs. 2 nedslag) (evt. gennemført af TV Ishøj).
- Forældrebestyrelsesmedlemmernes vurdering af i hvor høj grad projektet har inspireret dem/deres familier til et mere aktivt liv, indhentet via spørgeskema til dagtilbuddenes forældrebestyrelser december 2016 og 2017.

TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE

Der er sket en synliggørelse af snitflader og arbejdsgange i relation til indsatsen for børn med overvægtsproblemer i Ishøj Kommune

- Beskrivelse af snitflader og arbejdsgange på tværs af stab og centre i Ishøj Kommune v/ centerchef (CDS) Susanne Poulsen og centerchef (CBF) René Juhl.
- Afrikaturen som eksempel på en indsats, som understøtter det tværfaglige samarbejde imellem dagtilbud og sundhedspleje omkring børn med overvægt, beskrevet via data fra spørgeskema december 2017.

Der er sket en synliggørelse og koordinering af kommunale og eksterne tilbud for børn som har, eller er i risiko for at udvikle, overvægtsproblemer

- Landkort over eksisterende aktivitetstilbud i Ishøj Kommune (kommunale tilbud og foreningstilbud) v/ fritidskonsulent

Samarbejdet imellem Ishøj Kommune og de praktiserende læger om overvægtsproblematikker hos børn er blevet styrket

- Antal henvisninger fra praktiserende læger til kommunale tilbud til børn med overvægt, trivselsproblemer eller motoriske udfordringer, målt via registrering i sundhedsplejen, når der kommer en henvisning fra en praktiserende læge.

DAGTILBUDDENES INDIVIDUELLE MÅL

Evalueringsrapporten redegør ikke for, hvorvidt eller i hvor høj grad de enkelte dagtilbud har nået deres egne individuelle mål i projektperioden, da evalueringen af dette er sket løbende i projektperioden via projektleders dialog med dagtilbuddene. Evalueringsrapporten vil således alene beskrive processen omkring den løbende evaluering af dagtilbuddenes individuelle mål samt give en kort opsummering af projektleders vurdering af, i hvor høj grad dagtilbuddene har nået deres individuelle mål.

GENNEMFØRTE AKTIVITETER

Dokumentationen af, at de indsatser og aktiviteter, som er beskrevet i projektbeskrivelsen, er blevet gennemført i projektperioden, sker i form af en oversigt over, hvornår hvilke aktiviteter er blevet gennemført. Undervejs i projektførelsen er de beskrevne aktiviteter blevet suppleret med yderligere aktiviteter. Dette er sket på baggrund af en efterspørgsel fra blandt andre SFO'erne. Af aktivitetsoversigten vil det fremgå, hvilke aktiviteter der er blevet suppleret med.

PRODUKT

Der udarbejdes en evalueringsrapport, som redegør for de ovenstående temaer og giver en samlet vurdering af, hvilken virkning projekt *Livsglade børn som bruger deres krop* har haft på projektets målgrupper. Derudover udarbejdes en Power Point præsentation af evalueringens konklusioner med fokus på rapportens kvantitative materiale.

TIDSPLAN

2016		
	Projektaktiviteter	Evalueringsaktiviteter
1. kvartal	<p>"Store vejedag" (januar)</p> <p>Mesterlæreforløb for øvrige dagtilbudsmedarbejdere igangsættes</p> <p>Inspirationsforløb for SFO-medarbejdere igangsættes</p> <p>Dagtilbuddene sætter (nye) mål for deres indsats</p>	<p>Indsamling af data fra "Store vejedag"</p>

	Nye lege og aktiviteter implementeres løbende	
2. kvartal	<p>Mesterlæreforløb for øvrige dagtilbudsmedarbejdere</p> <p>Inspirationsforløb for SFO-medarbejdere</p> <p>"Store legedag" for forældrebestyrelser og deres børn (april)</p> <p>"Store legedag" i SFO'erne (juni)</p> <p>Nye lege og aktiviteter implementeres løbende</p>	<p>Præsentation af evalueringsdesign for dagtilbudsledere (maj).</p> <p>Spørgeskemaundersøgelse blandt SFO-medarbejdere (juni)</p> <p>Børneinterview i forbindelse med "Store legedag" (juni)</p>
3. kvartal	<p>Forældrekonference (august)</p> <p>Mesterlæreforløb for øvrige dagtilbudsmedarbejdere</p> <p>"Store Legedag" for 2011-børn i samarbejde med senioridrætskørelpere</p> <p>Nye lege og aktiviteter implementeres løbende</p>	<p>Forældreinterview i forbindelse med Forældrekonference (august)</p> <p>Indsamling af data fra obligatorisk forældresamtale (september)</p> <p>Opgørelse fra fritidskonsulent over antal indmeldte børn (september)</p>
4. kvartal	<p>Mesterlæreforløb for øvrige dagtilbudsmedarbejdere</p> <p>Nye lege og aktiviteter implementeres løbende</p>	<p>Indsamling af data fra indskolingsundersøgelse (motorik, BMI og fritidsaktivitet) (oktober/november)</p> <p>Spørgeskema til dagtilbuddenes forældrebestyrelser (oktober/november)</p> <p>Spørgeskema til dagtilbudsledere vedr. projektets afsmittning på den pædagogiske praksis i dagtilbuddene (december)</p> <p>Spørgeskemaundersøgelse - tovholdere og dagtilbudsmedarbejdere (december)</p> <p>Status på antal henviste børn fra Afrikatur (december)</p> <p>Status på henvisninger fra praktiserende læger (december)</p>

2017

	Projektaktiviteter	Evalueringsaktiviteter
1. kvartal	<p>"Store vejedag" (januar)</p> <p>Dagtilbuddene sætter (nye) mål for deres indsats</p> <p>Kompetenceudviklingsforløb for dagtilbudsmedarbejdere igangsættes</p> <p>Nye lege og aktiviteter implementeres løbende</p>	<p>Indsamling af data fra "Store vejedag"</p>
2. kvartal	<p>"Store legedag" for forældrebestyrelser og deres børn (april)</p> <p>"Store legedag" i SFO'erne (juni)</p> <p>Kompetenceudviklingsforløb for dagtilbudsmedarbejdere</p> <p>Nye lege og aktiviteter implementeres løbende</p>	<p>Spørgeskemaundersøgelse blandt SFO-medarbejdere (juni)</p> <p>Børneinterview i forbindelse med "Store legedag" (juni)</p>
3. kvartal	<p>Forældrekonference (august)</p> <p>Kompetenceudviklingsforløb for dagtilbudsmedarbejdere</p> <p>Nye lege og aktiviteter implementeres løbende</p>	<p>Forældreinterview i forbindelse med Forældrekonference (august)</p> <p>Indsamling af data fra obligatorisk forældresamtale (september)</p> <p>Opgørelse fra fritidskonsulent over antal indmeldte børn (september)</p>
4. kvartal	<p>Nye lege og aktiviteter implementeres</p>	<p>Indsamling af data fra indskolingsundersøgelse (motorik, BMI og fritidsaktivitet) (oktober/november)</p> <p>Spørgeskema til dagtilbuddenes forældrebestyrelser (oktober/november)</p> <p>Spørgeskema til dagtilbudsledere vedr. projektets afsmitning på den pædagogiske praksis i dagtilbuddene (december)</p> <p>Spørgeskemaundersøgelse - tovholdere og dagtilbudsmedarbejdere (december)</p> <p>Status på antal henviste børn fra Afrikatur (december)</p> <p>Status på henvisninger fra praktiserende læger (december)</p>

		<p>Beskrivelse af snitflader og arbejdsgange v/ René Juhl og Susanne Poulsen (december)</p> <p>Landkort over eksisterende tilbud v/ fritidskonsulent (december)</p> <p>Status på gennemførte aktiviteter (december)</p> <p>Projektleder evaluerer på dagtilbuddenes individuelle mål i dialog med det enkelte dagtilbud v/ Helle Kirud (december)</p>
2018		
	Projektaktiviteter	Evalueringsaktiviteter
1. kvartal	Slutkonference (marts 2018)	Deadline for slutevaluering (februar 2018)